

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων :

- A) Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος
- B) Βενιζελισμός
- Γ) Φροντιστήριο της Τραπεζούντας

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές ή Λανθασμένες :

- 1) Στις 18 Μαρτίου 1901 ο Γεώργιος απέλυσε το Βενιζέλο από το αξίωμα του Υπουργού Εσωτερικών
- 2) Με την προκήρυξη της 26^{ης} Φεβρουαρίου 1905 η τριανδρία της αντιπολίτευσης και άλλοι 15 επιφανείς πολιτευτές ζητούσαν μεταβολή του συντάγματος της Κρητικής Πολιτείας
- 3) Το 1908 οργανώθηκε στο Θέρισο «Προσωρινή Κυβέρνησις της Κρήτης»
- 4) Στις 18 Σεπτεμβρίου 1906 καταλύθηκε η αρμοστέα στην Κρήτη
- 5) Ο Στέφανος Δραγούμης στάλθηκε ως Γενικός Διοικητής στην Κρήτη στις 12 Οκτωβρίου 1912

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

ΘΕΜΑ Β1

- A) Ποια η στάση της κυβέρνησης Βενιζέλου απέναντι στις διεκδικήσεις των Ποντίων (ΜΟΝΑΔΕΣ 5)
- B) Πώς αντέδρασαν οι Πόντιοι στην παραπάνω στάση του Βενιζέλου ; (ΜΟΝΑΔΕΣ 8)

ΜΟΝΑΔΕΣ 13

ΘΕΜΑ Β2

Ποιες οι συνέπειες του Κριμαϊκού στην οικονομία , την πολιτική και στο προσφυγικό ;

ΜΟΝΑΔΕΣ 12

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ**ΘΕΜΑ Γ1**

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τα στοιχεία των παρακάτω παραθεμάτων , να αναφερθείτε :

Α)στη δημιουργία της Ερμούπολης της Σύρου και στους λόγους της αθρόας προσέλευσης και εγκατάστασης Ελλήνων προσφύγων στην περιοχή κατά τους πρώτους χρόνους της επανάστασης (ΜΟΝΑΔΕΣ 18)

Β) στις σχέσεις των νεοφερμένων με τους εγχώριους κατοίκους της Σύρου (ΜΟΝΑΔΕΣ 7)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Το 1821 ο πληθυσμός της ανερχόταν στους 4.000 – 4.500 κατοίκους ,η πλειονότητα των οποίων ήταν καθολικοί. Οι Ορθόδοξοι κάτοικοι του νησιού δεν υπερέβαιναν τους 200. Η καθολική κοινότητα του νησιού εξέλεγε κάθε χρόνο έναν Επίτροπο , ο οποίος ήταν υπεύθυνος απέναντι στην κυβέρνηση του Σουλτάνου για την απόδοση των αναλογούντων φόρων. Η πληρωμή των φόρων γινόταν απ' ευθείας στην Κωνσταντινούπολη και η παρουσία των Οθωμανών αξιωματούχων στη Σύρο ήταν σπανιότατη. Στη Σύρο υπήρχε καθολικός επίσκοπος και η κοινότητα απολάμβανε την προστασία της Γαλλικής κυβέρνησης.

Κατά την περίοδο πριν την Ελληνική Επανάσταση , το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων του νησιού είχε βελτιωθεί , στο λιμάνι παρουσιαζόταν αυξημένη εμπορική κίνηση και τα συριανά πλοίαρια εκτελούσαν τακτικά δρομολόγια στα λιμάνια της Ιταλίας , της Μαύρης Θάλασσας και της Αιγύπτου. Ήταν επομένως φυσιολογικό, στο άκουσμα της είδησης για την εξέγερση των Ελλήνων , οι κάτοικοι του νησιού να παρουσιάζονται τουλάχιστον επιφυλακτικοί.

Απόστολος Κουφοδήμος, *Χιώτες πρόσφυγες στη Σύρο – Η συμβολή τους στη δημιουργία και στην οικονομική ανάπτυξη της Ερμούπολης*, σελ 14-16

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι εντόπιοι γενικώς εφέροντο προσηνώς προς τους πρόσφυγες και ετήρουν μάλλον επιφυλακτικήν στάσιν απέναντι αυτών. Παρά ταύτα όμως ανησύχουν εκ της διαρκούς προσελεύσεως και συσσωρεύσεως των προσφύγων εις την παραλίαν της νήσου. Η αμφίρροπος όμως στάσις των καθολικών κατά τας αρχάς της ελληνικής επαναστάσεως , ως και αι διά κτηματικούς λόγους κυρίως εγερθείσαι εν Σύρω έριδες μεταξύ εντοπίων και προσφύγων , ανέξεσαν και εσυνειδητοποίησαν την από αιώνων υπολανθάνουσαν θρησκευτικήν διάιρεσιν των κατοίκων.

Πραγματικώς οι πρόσφυγες ελθόντες εγκατεστάθησαν εις γαίας καλλιεργημένας και ακαλλιεργήτους , αι οποίαι ήσαν και αι περισσότεραι , ανήκουσας εις τους εντοπίους . Το ότι εσημειώθησαν επεισόδια μεταξύ γηγενών και προσφύγων διά κτηματικούς λόγους δεν

είναι διόλου άξιον απορίας , διότι ήδη τοιαύτα είδομεν μεταξύ Σουλιωτών και εντοπίων της Δυτικής Στερεάς Ελλάδος ως προς το Ζαπάντι.

Απ. Βακαλόπουλος, *Πρόσφυγες και προσφυγικόν ζήτημα κατά την Επανάστασιν του 1821*,
Ιστορική Μελέτη, Θεσσαλονίκη 1939, σελ 69-72

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω παραθέματα , να αναφερθείτε στις αποφάσεις της Εθνοσυνέλευσης του 1843-1844 ως προς :

- α) τα θεμελιώδη δικαιώματα (ΜΟΝΑΔΕΣ 10)
- β) το ζήτημα της στελέχωσης του δημοσίου (ΜΟΝΑΔΕΣ 15)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άρθρον 1. Η επικρατούσα θρησκεία εις την Ελλάδα είνε η της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, πάσα δε άλλη γνωστή θρησκεία είνε ανεκτή και τα της λατρείας αυτής τελούνται ακωλύτως υπό την προστασία των Νόμων, απαγορευομένου του προσηλυτισμού και πάσης άλλης επεμβάσεως κατά της επικρατούσης θρησκείας.

Άρθρον 4. Η προσωπική ελευθερία είναι απαραβίαστος- ουδείς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ειμή όπόταν και όπως ο Νόμος ορίζει.

Άρθρον 5. Εκτός της περιπτώσει του αυτοφώρου εγκλήματος ουδείς συλλαμβάνεται, ουδέ φυλακίζεται, ειμή δι' αιτιολογημένου δικαστικού εντάλματος, το οποίον πρέπει να κοινοποιηθή κατά την στιγμήν της συλλήψεως ή προφυλακίσεως

Άρθρον 6. Ποινή δεν επιβάλλει άνευ Νόμου, ορίζοντος προηγουμένως αυτήν

Άρθρον 8. Η κατοικία εκάστου είναι άσυλος, ουδεμία κατ' οίκον έρευνα ενεργείται, ειμή όταν και όπως ο νόμος διατάσση.

Άρθρον 9. Εν Ελλάδι ούτε πωλείται ούτε αγοράζεται άνθρωπος. Αργυρώνητος ή δούλος παντός γένους και πάσης θρησκείας είναι ελεύθερος, άμα πατήση επί ελληνικού εδάφους.

Α. Σβώλου, *Τα Ελληνικά Συντάγματα*, σα. 153, 155, 161

ΚΕΙΜΕΝΟ Β**Β΄ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ 1843-1844**

Η κυβέρνηση οφείλει αμέσως μετά την δημοσίευσιν του Συντάγματος να σχηματίσει το προσωπικόν της δημόσιας υπηρεσίας διορίζουσα εκ των υπαγομένων εις τας εξής κατηγορίας :

Α) Τους αυτοχθόνους κατοίκους της ελληνικής επικράτειας και τους μέχρι τέλους του 1827 αγωνισθέντας εν αυτή, ή ελθόντας και διαμείναντας μέχρι του αυτού έτους , τους δε λαβόντας στρατιωτικώς και αποδεδειγμένως μέρος εις τους μετά ταύτα , ήτοι μέχρι του 1829 , κατά ξηράν και θάλασσαν γενομένας κατά των εχθρών μάχας.

Β) Τους μεταναστεύσαντας κατοίκους και τους αγωνιστάς των μερών της Στερεάς και των νήσων, των λαβόντων τα όπλα εις τον υπέρ της ανεξαρτησίας αγώνα, ελθόντας μέχρι του 1837 και εγκατασταθέντας οικογενειακώς εις ένα των δήμων του Βασιλείου και τα τέκνα όλων των εις τα ανωτέρω κατηγορίας υπαγομένων

Ιωάννη Δημάκη , *Η πολιτειακή μεταβολή του 1843 και το ζήτημα των αυτοχθόνων και ετεροχθόνων* , εκδ. Θεμέλιο , Αθήνα 1991, σελ 19-20

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Οι αυτοχθονιστές δεν αμφισβητούσαν τους δεσμούς με τον μεγάλο κόσμο του ελληνισμού πέρα από τα σύνορα. Ποιος , ρωτούσε η συντηρητική εφημερίδα Αιών, αναφερόμενη στην πολεμική κατά των ετεροχθόνων , ανοικοδόμησε τις πόλεις , ίδρυσε το πανεπιστήμιο , το αστεροσκοπείο και τα νοσοκομεία, δημιούργησε τη βιβλιοθήκη και το μουσείο ; Ένας συμβιβασμός χωρίς βαθύτερες αντιπαραθέσεις περί της ελληνικής ταυτότητας δεν θα ήταν αδύνατος. Καθώς όμως επρόκειτο εντέλει για κατάληψη θέσεων , δεν μπορούσαν να αποφευχθούν ασήμαντες ρυθμίσεις χρονικών ορίων . Ορισμένοι βουλευτές έφτασαν στο έσχατο σημείο να ειρωνεύονται τα θύματα του πολέμου προκαλώντας συζητήσεις για το αν το τέλος του αγώνα της ελευθερίας έπρεπε να θεωρείται η εμφάνιση του Καποδίστρια το 1827 ή η πραγματική λήξη των εχθροπραξιών το 1829. Διάφορα κίνητρα και φόβοι , βρήκαν ιδεολογικό στήριγμα σε ένα κρατικό φρόνημα που είχε αναπτυχθεί στο βασίλειο : η κοινότητα του ελληνισμού, της φυλής δεν αρκούσε. Χρειαζόταν να έχει κανείς ρίζες στο κράτος και να αποδείξει εκεί την αφοσίωσή του στο έθνος

Gunnar Hering, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936* , εκδ ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008, τόμος Α , σελ 257-258

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

- 1.** Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
- 2.** Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
- 3.** Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
- 4.** Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
- 5.** Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
- 6.** Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
- 7.** Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΕΡΝΑΚΑΣ